

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma

Vantaanlaakson päiväkoti

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Opetussuunnitelman lähtökohdat.....	1
	2.1 Arvolähtökohdat.....	1
	2.2 Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	1
	2.3 Hyvinvointityö.....	2
	2.4 Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma.....	2
3	Lasten puheenvuoro	3
4	Yhteistyö perheiden kanssa	4
	4.1 Päivähoidon aloitus.....	4
	4.2 Vanhempien kanssa käytävät keskustelut	4
	4.3 Viestintä vanhempien kanssa	4
5	Työ lasten parissa.....	5
	5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana	5
	5.2 Päivän kulku ja omatoimisuus	6
	5.3 Lasten leikki.....	7
	5.4 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	8
	5.4.1 Kasvun ja oppimisen tuki.....	8
	5.4.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen	9
	5.4.3 Uskonto- ja katsomuskasvatus.....	9
	5.4.4 Sukupuolten välinen tasa-arvo.....	9
	5.5 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys.....	10
	5.6 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot	11
	5.6.1 Esiopetuksen järjestäminen	11
	5.6.2 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen.....	12
	5.7 Tieto- ja viestintätekniikka	12
6	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi	13
7	Kumppanuudet ja yhteistyöverkostot	14

1 Johdanto

Tämän varhaiskasvatussuunnitelman tarkoituksena on ohjata Vantaanlaakson päiväkodin henkilökunnan kasvatus- ja opetustyötä, sekä olla apuvälineenä arki työssä. Vanhemmille tämän on tarkoitus antaa entistä enemmän tietoa päiväkotimme arjesta.

Vantaanlaakson päiväkoti aloitti toimintansa kesäkuussa 1984. Alun perin päiväkodissa toimi neljä ryhmää ja laajennuksen myötä, vuonna 2003, ryhmien lukumäärä kasvoi viiteen.

Ryhmät on jaettu ikäkausittain: Tiitiäiset (0-3 v.), Peukaloiset (0-3 v.), Maahiset (3-5 v.), Menninkäiset (3-5 v.) ja Haltiat (esiopetus).

Vantaanlaakson päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelma perustuu sekä valtakunnalliseen että Vantaan kaupungin laatimaan varhaiskasvatuksen suunnitelmaan.

Varhaiskasvatussuunnitelman nimitystä käytetään alle oppivelvollisuusikäisten toimintaa ohjaavasta opetussuunnitelmasta.

2 Opetussuunnitelman lähtökohdat

2.1 Arvolähtökohdat

”Lapsi, jota kohdellaan suvaitsevasti, oppii aravakatsaiseksi.

Lapsi, jota kannustetaan, kehittää itsetuntoaan.

Lapsi, joka kohtaa ystävyyttä, oppii luottamusta.

Lapsi, joka saa kokea arvointa peliä, oppii oikeudenmukaisuutta.

Lapsi, joka hyväksytään ja jota kunnioitetaan, tuntee turvallisuutta.”

Dorothy Law Holte

2.2 Kasvattajuus ja lapsikäsitys

Jokainen lapsi on yksilöllinen, arvokas ja meille tärkeä. Lapsilla on omat temperamenttinsa ja heidän kehitystarpeensa ovat erilaiset. Positiivisia vuorovaikutustilanteita luomalla pyrimme tukemaan lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä.

Päiväkodissämme lapsi tulee aidosti kohdatuksi ja nähdyksi, ja hän saa vahvistusta terveen itsetunnon kehittymiselle. Haluamme taata lapsille turvallisen ja virikkeellisen ympäristön, jossa hän voi har-

jaannuttaa monipuolisia taitojaan. Rohkaisemme lapsia toiset huomioiviksi ja itseään arvostaviksi yksilöiksi.

Leikin arvostaminen lapsen ensisijaisena toimintona toteutuu mm. tukemalla tilaisuutta pitkäkestoiseen, keskittyneeseen leikkiin. Varhaiskasvatussuunnitelmassa kasvattajalla tarkoitetaan päiväkodin hoito- ja kasvatushenkilöstöä: Lastentarhanopettajia ja lastenhoitajia.

2.3 Hyvinvointityö

Varhaiskasvatuksen hyvinvointityö on lasten kokonaisvaltaista hyvinvoinnista huolehtimista ja sen johtamisesta vastaa päiväkodin johtaja. Hyvinvointityön toteuttaminen kuuluu koko henkilöstölle. Hyvinvointityöhön kuuluvat kasvun ja oppimisen tukeminen, hyvinvointityön rakenteet,

suotuisa kasvuympäristö, toisista välittäminen sekä positiivisuus. Kasvatuskumppanuus huoltajien kanssa sekä työtä kannattelevat kumppanuudet ovat tärkeä osa hyvinvointityötä. Hyvinvointityötä teemme päiväkodissamme päivittäin.

2.4 Kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma

Päiväkodissamme kiusaamista ehkäistään suunnittelemalla lapsiryhmän toimintaa, luomalla turvallinen jokaista kunnioittava ilmapiiri, sekä vahvistamalla yhteisöllisyyttä että opettamalla vuorovaikutustaitoja.

Havainnoimalla yksittäisten lasten ja ryhmän vuorovaikutustaitoja, sekä haastatteleamalla lapsia ja kuuntelemalla lasten kertomuksia, saadaan lisätietoa tilanteista, joista aikuinen ei muuten olisi tietoinen. Ystävyyssuhteiden syntyminen ja vaaliminen on lapsille tärkeää myös kiusaamisen

ennaltaehkäisyn kannalta ja siksi aikuisten tulee tukea tätä kehitystä. Lapsia opetetaan kertomaan aikuiselle, jos he tuntevat tulleen kiusatuksi, vaikka muuten kannustammekin omatoimisuuteen asioiden selvittelyssä.

Lasten osallistuminen ristiriitatilanteiden selvittämisessä tulee ottaa huomioon ja heidän omia ajatuksiaan ja ehdotuksiaan tilanteiden ratkaisemiseksi pitää kuunnella.

3 Lasten puheenvuoro

Lapsen unelma leikistä

"Prinsessaleikki jossa asuttaisiin ihan iki-iki oikeassa kultaïsessa palatsissa. Leikkisin kaverin kanssa. En mä oikeen tiä mitä siinä tapahtuisi. Siellä näyttää tietenkin kuninkaalliselta. Valtaistuimia, juhlasali, kuninkaalliset makuuhuoneet, kuningas ja kuningatar eli äiti ja isä tietenkin kuuluisi siellä olla. Siellä näyttää siltä kuin palatsissa kuuluukin näyttää."

tyttö 5 v.

"Lasten ohjelma unelmatarhaa. En tiedä mitä hahmoa leikkisin siinä. Sellaïsen kanssa kuka haluaisi leikkiä minun kanssani sitä. En tiedä vielä mitä leikkisäni tapahtuisi. En oikein tiedä mitä kaikkea siellä olisi kiva olla. Pallolla haluaisin leikkiä unelmatarhassa ja sitten en oikein tiedä millä leluilla leikkisin. Siellä olisi unelmahyrrä, metsä ja bingibong. Siellä on myös asukkaïta, niiden kodit, ruohoa ja pallo jolla minä leikkisin."

poika 5 v.

"Päiväkotï olis kiiltävästä jäästä ja lattia keltaisista timanteista ja sitten se on täynnä pupuja ja minä hoïjan niitä kaikkia pupuja. Ja sitten on kullasta tehtyjä leluja, punasesta kullasta ja myös vihreästä kullasta. Siellä olis Hello Kitty ja sydän, nukke ja barbie ja yksisarvis- ja keïjuleluja. Ja sitten semmosia tähtityttöleluja. Haluaisin leikkiä pupujen kanssa. Ruuaksi pitäis olla pelkeïä vattuja ja mansikoita ja mustikoita ja joskus voisi olla puolukoita, mutta harvoin. Juomaksi voisi olla aina mehua. Olis iso uima-allas, jossa kaikki voisi uida. Ja pihalla olis satujuna. Ja sitten vielä maailmanpyörä. Sitten siellä olis kiipeilypuu, jossa voisi kiipeillä ja monta kiipeilypuuta."

tyttö 4 v.

"Kiva leikki kavereitten kanssa. Ainakin me suunnitellaan sitä kun leikki on jo alkanut ja sitten me saadaan suunnitella sitä kavereiden kanssa ja sitten saadaan keksiiä uudet leikin säännöt. Kaverin kanssa leikkisin legoilla ja beybladeilla. Leikki on aika kiva joskus jos kaveri ei koko ajan pomottele."

poika 5 v.

4 Yhteistyö perheiden kanssa

4.1 Päivähoidon aloitus

Lapsen aloittaessa päivähoidon käydään vanhempien kanssa aloituskeskustelu. Keskustelussa käydään läpi vanhempien täyttämä lapsi kotiolioissa -lomake, johon

vanhemmat ovat kirjoittaneet tietoa lapsesta sekä päivähoitoon liittyvistä toiveista ja odotuksista.

4.2 Vanhempien kanssa käytävät keskustelut

Jokaisen toimintakauden alussa keskustelemme vanhempien kanssa. Keskustelun pohjalta laaditaan 0-5 -vuotiaille lapsille varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) ja esiopetusikäisille lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma tai lapsen valmistavan opetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS).

Neljä vuotta täyttävien lasten hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään yhteistyössä vanhempien ja neuvolan kanssa HYVE – lomake. Keskustelemme vanhempien kanssa aina kun he niin toivovat. Päivittäin kuulumisia vaihdetaan lapsen saapu-

essa ja pois lähtiessä. Jokainen lapsi ja perhe otetaan henkilökohtaisesti vastaan aamulla.

Vanhempainilloissa kerromme vanhemmille päiväkodin toiminnasta ja sen tavoitteista. Käymme vanhempien kanssa läpi mm. ryhmien vuosi-, kuukausi- ja viikkosuunnitelmia. Toimintakauden aikana järjestämme erilaisia tapahtumia ja juhlia, joihin toivotamme vanhemmat tervetulleiksi.

Toimintaamme voi koska tahansa tulla tutustumaan.

3.3 Viestintä vanhempien kanssa

Vanhemmat saavat tietoa toiminnastamme ilmoitustauluilta, ryhmien eteisten seinältä sekä kotiin sähköisesti lähetettävistä kuukausitiedotteista. Kaikista tärkeistä tapahtumista ja tiedotteista lähetämme sähköpostia vanhemmille. Tarvittaessa vanhemmat voivat pyytää tiedotteista paperiversion.

Vantaan kaupungin nettisivuilta löytyy myös Vantaanlaakson päiväkodin oma

sivu, jolta löytyy mm. yhteystietoja sekä yksikön varhaiskasvatussuunnitelma.

Vanhemmat voivat ilmoittaa lapsen poisolot ja vapaapäivät (etukäteen) joko soittamalla, tekstiviestillä tai sähköpostilla. Päiväkodissamme on käytössä vanhempien tuomat muistitikut, joille tallennetaan mm. vuoden aikana otettuja kuvia. Lapsesta kootaan myös kasvunkansio koko päiväkotiajalta.

5 Työ lasten parissa

5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

Ajattelumme ja toimintaamme rakennamme äidinkielen avulla. Äidinkielellä on jokaiselle ihmiselle syvä henkilökohtainen merkitys. Äänen sävyillä ja eleillä saamme luotua haluttua tunnelmaa eri tilanteisiin. Käytämme lasta kunnioittavaa puhetyyliä sekä luomme lapsen päivähoitopaikkaan kielen kehitykselle suotuisan ilmapiirin. Arjen tilanteita rikastamme käyttämällä ilmeikästä ja kuvailevaa kieltä.

Lapsi omaksuu aikuisilta mallin kielen ja käsitteiden käyttämisestä sekä vuorovaikutuksessa olemisesta. Lasten jakaminen pienempiin ryhmiin mahdollistaa paremmin kielen oppimisen.

Kielen kehitystä tuetaan nimeämällä ja sanoittamalla asioita ja tekemisiä. Kasvattaja huolehtii kielen kehittymisen havainnoimisesta ja dokumentoimisesta. Huomioimme lapsen kielelliset erityistarpeet yksilöllisesti (mm. tukiviittomat ja kuvakortit) ja tarvittaessa ohjaamme neuvolaan tai konsultoimme alueen erityislastentarhanopettajaa (kelto).

Tehtävämme on kehittää herkkyyttämme kuunnella lasta ja kohdata lapsi mahdollisimman aidosti sekä olla läsnä vuorovaikutustilanteissa. Meidän tulee vastata lasten esittämiin kysymyksiin ja olla herkkiä lasten aloitteisiin keskustelutilanteissa.

Kannustamme lapsia keskustelemaan ja kertomaan asioistaan. Näin toimien voimme muodostaa selvemmän käsityksen lasten tarpeista ja voimme tukea lapsia puheen ymmärtämisessä ja tuottamisessa.

5.2 Päivän kulku ja omatoimisuus

Päivän kulku on suunniteltu joustavaksi, huomioiden kuitenkin päivittäin toistuvat arkitoimintatilanteet. Näitä tilanteita ovat mm. ruokailu, lepo, pukeminen, riisuminen, wc-käynnit, ulkoilu, toimintahetket ja leikki. Päivärytmin näkyväksi tekeminen lapsille (kuvat) ja siirtymätilanteiden hyvä suunnittelu luo lapsille turvallisen olon.

Lapsen ja kasvattajan päivittäinen kohtaaminen on vastavuoroista ja kunnioittavaa. Kasvattajan esimerkki toimii lapselle mallina. Kasvattajina aito läsnäolomme luo lapsille turvallisen ilmapiirin.

Lapselle ominaiset tavat oppia ja toimia ovat leikki, liikkuminen, kokeilu, taiteellinen ilmaisu ja tutkiminen. Huolellinen ja ikätasoa vastaava suunnittelu sekä joustavuus toiminnassa luovat lapsille hyvän oppimisalustan.

Tuemme lasten omaa osallistumista toiminnan suunnitteluun ja rohkaisemme heitä uuden kokeiluun sekä kokemiseen. Selkeä puhe, helpot yksinkertaiset ohjeet ja kuvien käyttö auttavat lapsia oppimisessa. Kasvattajina huolehdimme ja varmistamme kiireettömän ilmapiirin.

Kannustamme lapsia omatoimisuuteen ja rohkaisemme sekä kuuntelemme heitä. Lapset alkavat harjoitella omatoimisuutta jo alle 3 -vuotiaiden ryhmässä siten, että kasvattaja ja lapsi yhdessä tekevät asioita (esim. pukeminen, riisuminen, ruokailu, wc). Lasten kasvaessa alamme ohjata heitä omatoimisuuteen sanallisesti muistuttamalla tai kysymällä lapsilta miten pitäisi toimia. Omatoimisuuden lisääntyessä roolimme on olla läsnä taustalla, mutta annamme lapsen toimia itse.

Päivän aikana tarkoituksenmukaisissa pienryhmissä toimiminen antaa paremmin keskittymisrauhan sekä tilaa kokemuksille ja oppimiselle. Pienryhmät koostuvat välillä kiinteistä sovitusta pienryhmistä tai erikseen kootuista pienemmistä ryhmistä, riippuen toiminnan sisällöstä. Toiminnan suunnittelussa otamme huomioon lapsilta tulevia ideoita ja toiveita.

5.3 Lasten leikki

Lapselle ominaisinta tekemistä on leikkiminen ja siksi näemme leikkimisen tärkeänä osana päivittäisissä toiminnoissamme. Leikin avulla käsitellään asioita ja kokemuksia sekä opetellaan uusia asioita. Päiväkodissamme leikki jakaantuu lapsen omaehtoiseen leikkiin, kasvattajan ohjaamaan pedagogiseen leikkiin sekä lasten ja kasvattajien yhteisölliseen leikkiin.

Kasvattajamme huolehtivat lasta parhaiten palvelevien leikkivälineiden, leikki- rauhan, leikkitilojen ja -ajan järjestämisestä. Tehtävänä on myös leikki-idean antaminen, leikin jatkumisen tukeminen ja tarvittaessa mukana leikkiminen.

Yli kolmevuotiaiden ryhmissä on käytössä leikkitaulut ja lapset voivat itse päättää mihin leikkiin haluavat mennä. Ihanteena olisi, että lasten leikkiä ei keskeytetä, ja että lapsilla olisi myös mahdollisuuksia pitkäkestoiseen leikkiin. Olemme lähellä lapsia myös vapaassa leikissä, jotta lapset tarvittaessa saavat apua leikin etenemisessä tai materiaalien saamisessa.

Tuemme lapsia leikkimään yhdessä kaikkien kanssa, ja havainnoimme, ettei kukaan jää leikin ulkopuolelle. Pienempien lasten leikki toteutuu vuorovaikutuksessa kasvattajan tai isomman lapsen kanssa.

Pienemmät lapset tutkivat ympäristöään ja leikkivät mielellään rinnakkain.

Kerran kuussa päiväkodissa järjestetään koko talon yhteinen leikkipäivä, jonka vetää kukin ryhmä vuorollaan. Leikkien aktiivinen havainnointi kertoo meille paljon tärkeitä asioita, jotka vaikuttavat lapsen kehityksen tukemiseen ja toiminnan suunnitteluun. Havainnoimalla leikkiä voimme osaltamme myös ehkäistä kiusaamista sekä puuttua ristiriitatilanteisiin.

5.4 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

5.4.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Päiväkotimme varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua ja kehitystä monin tavoin. Lapsi voi kuitenkin tarvita tukea kehityksen eri osa-alueilla ja tuen tarve voi ilmetä eri tavoin eri ympäristöissä ja tilanteissa. Kaikille päivähoidossa oleville lapsille, jotka tarvitsevat kasvuun ja kehitykseen tukea, annetaan ensin kasvun ja oppimisen **yleistä tukea**, jonka perustana ovat yhdessä kodin kanssa sovitut tavoitteet. Nämä tavoitteet kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan tai lapsen esiopetuksen opetussuunnitelmaan.

Lapsille, jotka tarvitsevat kasvussaan ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, tarjotaan **tehostettua tukea**. Niille lapsille, joilla on vaikeuksia edistyä riittävästi muiden tukitoimien avulla, tarjotaan **erityistä tukea**. Kun lapselle annetaan tehostettua tai erityistä tukea, tehdään hänelle tästä tukitoimesta liite varhaiskasvatussuunnitelmaan tai lapsen esiopetuksen opetussuunnitelmaan (tehostetun tuen suunnitelma tai henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma). Tehostettu ja erityinen tuki tarkoittavat varhaiskasvatuksen omien tukitoimien ja muiden ulkopuolisten asiantuntijoiden tukipalvelujen liittämistä luontevaksi osaksi varhaiskasvatustoimintaa. Lapsen tarvitsemat tukitoimet aloitetaan mahdollisimman varhain.

Ensisijainen tukimuoto on pedagoginen kuntoutus, jossa huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet. Se tarkoittaa esimerkiksi konsultoivan erityis-lastentarhanopettajan (kelto) tukea niin henkilökunnalle kuin lapselle sekä apuvälineitä, oppimateriaa-

lia, avustajaa lapsiryhmään sekä tarvittaessa kuljetuspalvelua.

Kasvattajat suunnittelevat, havainnoivat ja arvioivat yhdessä vanhempien kanssa lapsen tuen tarpeen. Oppimisympäristö muokataan turvalliseksi ja virikkeelliseksi, lapsen erityistarpeet huomioiden.

Käymme lapsen kanssa asioita ja tapahtumia ennakkoon läpi, sekä käytämme kuvia. Pienryhmät antavat aikuiselle mahdollisuuden läheiseen vuorovaikutukseen lasten kanssa sekä mahdollisuuden havainnoida lapsen vahvuuksia ja tuen tarpeita.

5.4.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen

Monikulttuurisen lapsen aloittaessa päivähoitossa, on perheen ensikohtaaminen tärkeää. Yhteistyö päivähoitossa perustuu vanhempien ja kasvattajien keskinäiseen kasvatuskumppanuuteen. Kasvatuskumppanuudessa etsimme yhteistä näkemystä ja jaamme omaa tietoaamme lapsen kehityksestä, kasvusta ja oppimisen tuen tarpeesta. Meidän tulee tiedostaa, että monikulttuurinen perhe pyrkii sopeutumaan sekä päivähoiton asioihin että uuteen kulttuuri- ja kieliympäristöön. Monikulttuurisilla perheillä käytämme kasvatuskusteluissa tulkkipalveluita.

Lapsella on oikeus omaan äidinkieleensä, joka on tunteiden, identiteetin ja ajattelun kieli. Vahva äidinkielen perusta on edellytys toisen kielen oppimiselle ja auttaa lasta integroitumaan uuteen kotimaahansa sekä muodostamaan ystävyyssuhteita. Korostamme vanhemmille heidän äidin-

kielensä käyttämistä perheen puhekielenä ja sen merkitystä kielen oppimiselle

Monikulttuurisen lapsen kielitietoisuus kehittyy, kun ympäröivää arkea sanoitetaan, nimetään ja kuvitetaan. Toimiminen pienemmissä ryhmissä sekä S2 kerhot ovat keskeisiä oppimisen paikkoja. Suomen kielen kehittymistä ja oppimista havainnoimme (S2 -seurantalomake), arvioimme ja tukitoimia suunnittelemme yhdessä vanhempien kanssa.

Arviointien ja kartoitusten tarkoituksena on antaa lisätietoa ja sisältöä lapsen toiminnan suunnitteluun ja suomen kielen tehostettuun opetukseen. Myönteinen ja hyväksyvä suhtautuminen kaksikielisyyteen ja monikulttuurisuuteen luo lapselle itseluottamusta ja turvallisuuden tunnetta ja tämä mahdollistaa kielen oppimisen.

5.4.3 Uskonto- ja katsomuskasvatus

Lasten jokapäiväisissä tilanteissa tulee hetkiä, jolloin pohdimme yhdessä oikean ja väärän, hyvän ja pahan sekä totuuden ja valheen näkökulmia. Käsittelemme lasten kanssa myös oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa sekä toistemme kunnioittamista. Tutustumme mahdollisuuksien mukaan lasten oman uskonnon tai katsomuksen perinteisiin sekä tapoihin ja käytäntöihin. Varhaiskasvatussuunnitelmassa sekä lapsen esiopetussuunnitelmassa so-

vimme vanhempien kanssa uskonnollis-katsomuksellisista sisällöistä sekä toteuttamistavoista.

Esiopetukseen sisältyy uskontokasvatusta ja sille vaihtoehtoisia elämäkatsomuskasvatusta. Huoltajan valinnan mukaan lapsi osallistuu joko evankelis-luterilaiseen uskontokasvatukseen, elämäkatsomuskasvatukseen tai muuhun opetukseen.

5.4.4 Sukupuolten välinen tasa-arvo

Suomalaisessa varhaiskasvatuksessa lähtökohtaisena tavoitteena on sukupuolten välinen tasa-arvo. Tämä tarkoittaa sitä, että päiväkodissamme lapsille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet toimia ja ilmaista itseään. Sukupuolesta riippumatta lap-

set saavat leikkiä erilaisia leikkejä. Emme vahvista stereotyyppisiä sukupuolirooleja. On tärkeää, että kasvattajina itse huomaamme, miten puheessamme ja toiminnassamme painotamme sukupuolirooleja.

5.5 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

Päiväkotimme lähialueet puistoineen ja metsineen ovat kaikkien ryhmien käytössä. Metsä toimii leikkipaikkana, retkikohteena, oppimisympäristönä ja myös juhlapaikkana. Luonnossa liikkuminen kehittää monipuolisesti kaikkia lasten taitoja.

Havainnoimme ja tutkimme luontoa, jolloin lapsille tulee tutuksi luonnon monimuotoisuus ja elämyksellisyys. Samalla lapset oppivat kunnioittamaan luontoa. Kierrätys on osa päiväkotimme ympäristövastuullista toimintaa.

Päiväkodissamme lajitellaan erikseen bio- ja sekajäte sekä huolehdimme paperin kierrätyksestä sekä veden ja energian säästöstä (valot sammutetaan tiloista, joissa ei ole toimintaa).

Materiaalin hankinta on harkittua. Askartelussa on kierrätys- ja luonnonmateriaalit käytössä. Vaalimme ympäristöä myös siten, että otamme metsäretkille roskapussin mukaan, johon keräämme metsästä löytyviä roskia.

Lasten vanhemmat voivat tuoda tarpeettomiksi jääneitä leluja, kirjoja ja pelejä yms. päiväkodin käyttöön. Opetamme lapsia huolehtimaan kirjoista, leluista ja peleistä, jotta ne pysyisivät ehjinä.

5.6 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

5.6.1 Esiopetuksen järjestäminen

Vantaanlaakson päiväkodissa toimii yksi esiopetusryhmä, Haltiat. Esiopetus pohjautuu opetuksen eheyttämiseen. Eheytyt kokonaisuudet ja oppimisprosessi ovat tärkeämpiä kuin yksittäiset sisällöt. Tiedonalojen sisältöjen avulla lapsi laajentaa maailmankuvaansa ja oppii itsestään oppijana. Esiopetuksen sisältöjako on tarkoitettu ohjaamaan kasvattajien työtä.

Esiopetus sisältää sekä kielellisiä että matemaattisia valmiuksia kehittäviä tehtäviä. Lisäksi teemme luonnontietoon liittyviä tehtäviä sekä liikuntaa, kädentaitoja ja musiikkia. Terveysteen sekä etiikkaan ja katsomukseen liittyvät sisällöt toteutuvat päivittäisissä toiminnoissa. Joka viikko pyritään toteuttamaan em. sisältöjä, mutta painotukset vaihtelevat teeman mukaan viikosta toiseen.

Lapselle ei aseteta oppimiseen liittyviä tavoitteita vaan esiopetusvuoden aikana lapselle tarjotaan monipuolisia mahdolli-

suuksia omaksua, opetella ja harjoitella perustietoja, -taitoja ja -valmiuksia. Esiopetukseen osallistuneet lapset saavat lukuvuoden päätteeksi osallistumistodistuksen.

Esiopetuksen oppilashuolto (OHR) on osa lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimisesta. Sillä edistetään välittämisen, huolenpidon ja myönteisen vuorovaikutuksen toimintakulttuuria ja varmistetaan kaikille tasavertainen kasvamisen ja oppimisen mahdollisuus. Esiopetuksen oppilashuollon tavoitteena on luoda terveellinen ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö sekä lapsen kehityksen ja oppimisen esteiden varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen.

Esiopetuksen oppilashuoltoryhmän muodostavat esiopetusryhmän lastentarhanopettaja, päiväkodin johtaja, alueen konsultoiva erityislastentarhanopettaja sekä neuvolan terveydenhoitaja. Päiväkodin johtaja vastaa ryhmän koollekutsusta.

ESIOPETUKSEN TAVOITTEET:

- Lapsuuden vaaliminen ja arvostaminen
- Oppimisen ilon ja innostuksen säilyttäminen
- Minäkuvan kehittyminen
- Hyvät tavat
- Omatoimisuus
- Sääntöjen noudattaminen
- Tasavertaisuus ja ihmisten erilaisuuden hyväksyminen
- Perustietojen, -taitojen ja -valmiuksien omaksuminen
- Leikin kautta oppiminen
- Oppimaanoppimisen taitojen kehittyminen

5.6.2 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Valmistava opetus on tarkoitettu niille maahanmuuttajataustaisille kuusivuotiaille lapsille, joiden suomen kielen taidot eivät riitä esiopetuksen ryhmässä opiskelemiseen.

Valmistava opetus noudattaa esiopetuksen yleisiä tavoitteita, mutta huomioi samalla maahanmuuttajien tarpeet.

Valmistavaan opetukseen osallistuva kuusivuotias lapsi osallistuu esiopetusryhmän toimintaan ja saa tämän lisäksi suomi toisena kielenä opetusta.

Suomen kielen kehittymistä ja oppimista havainnoimme (S2 -seurantalomake), arvioimme ja tukitoimia suunnittelemme yhdessä vanhempien kanssa.

5.7 Tieto- ja viestintätekniikka

Lapsilla päiväkodissamme on mahdollisuus kokeilla ja tutkia tietotekniikan käyttöä. Tietokoneet on sijoitettu osaksi yli kolmevuotiaiden lasten ryhmien oppimisympäristöä. Esiopetuksessa lapsille tarjotaan valmiuksia mediataitoiseksi kasvamiseen. Mediakasvatuksen päämääränä on kehittää lasten ymmärrystä mediakulttuurista.

Kasvattajina käytämme tietotekniikkaa päiväkodissamme myös viestinnässä sekä lasten havainnoinnissa, kuvien tallentamisessa ja sadutuksessa. Päiväkodissamme on koulutettu ATK-tukihenkilö, jonka tehtävänä on tukea ja kannustaa kaikkia hyödyntämään sekä käyttämään tieto- ja viestintätekniikkaa monipuolisesti.

6 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

Uuden työntekijän tullessa taloon, oman tiimin "mentori" sekä päiväkodin johtaja perehdyttävät hänet ja hänen tulee myös lukea talon oma perehdytyskansio. Toimintakauden alussa jokainen tiimi tekee tiimisopimuksen, jossa sovitaan yhteisistä käytännöistä ja toimintatavoista. Johtaja pitää henkilöstön kanssa tulos- ja kehityskeskustelun vähintään kerran toimintakaudessa.

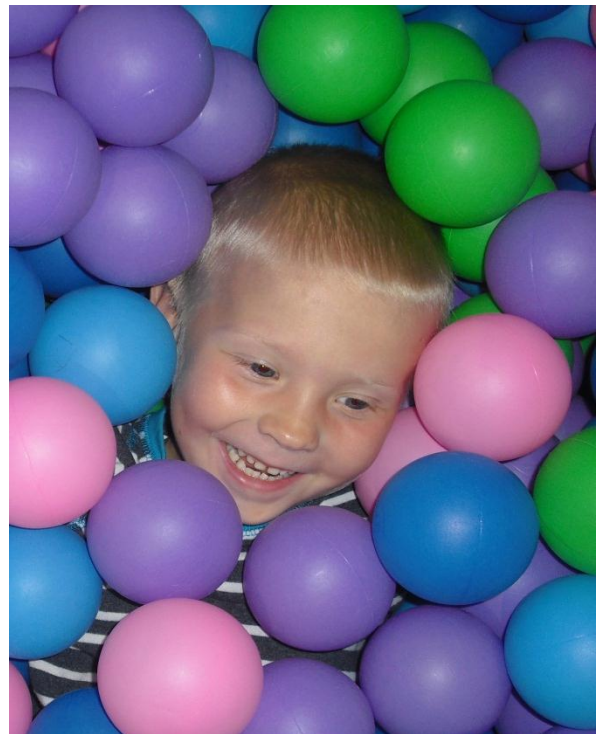

Päiväkodissämme on käytössä joka toinen viikko edustuksellinen tiimipalaveri. Palaverissa käymme varhaiskasvatuksen tulosalueen ajankohtaisia asioita läpi, teemme päätöksiä päiväkodin yhteisistä asioista, suunnittelemme ja arvioimme koko päiväkotia koskevia toimintoja sekä huolehdimme asioiden tiedottamisesta. Tiimipalaverissa käymme läpi myös asiakkaiden antamat palautteet.

Lapsiryhmien henkilökunta pitää viikoittain oman ryhmänsä tiimipalaverin. Tiimipalavereissa arvioidaan toteutunutta toimintaa ja sen pohjalta tehdään suunnitelmia, muokataan työtapoja ja käytäntö-

jä sekä käsitellään työssä vastaan tulleita haasteita. Arvioimme toimintaamme ja mahdollisesti teemme muutoksia suunnitelmiin myös vanhemmilta ja lapsilta saatujen palautteiden ja ideoiden pohjalta. Lastentarhanopettajat voivat suunnitella toimintaansa lasten lepopohjan aikana. Tällöin lastenhoitajat valvovat lasten leppämissä. Tiimit pitävät lisäksi yhden kolmen tunnin palaverin sekä syksyllä että keväällä.

Näiden palavereiden lisäksi kokoontuu noin kerran kuussa pedagoginen tiimi, jossa pohditaan mm. päiväkodin yhteisiä kasvatuskäytäntöjä sekä käytäntöjä.

Arvioimme ja kehitämme työtämme myös kerran toimintavuodessa pidettävänä työyksikköpäivänä.

7 Kumppanuudet ja yhteistyöverkostot

Yhteistyökumppaneitamme ovat alueemme konsultoiva erityislastentarhanopettaja (kelto) sekä alueemme kieli- ja kulttuurikoordinaattori (kieku). Tarvittaessa olemme yhteydessä myös neuvolaan, puhe-terapeuttiin, psykologiin sekä lastensuojeluun. Yhteistyötahot vaihtelevat jonkin verran vuosittain.

Kivimäen koulun kanssa olemme tehneet yhteistyötä jo usean vuoden ajan. Yhteistyöstä sovitaan vuosittain koululla koontuvassa yhteistyöpalaverissa.

Esi- ja alkuopetuksen välisellä yhteistyöllä pyritään lapsen joustavaan siirtymään

varhaiskasvatuksen ja koulun välillä. Vantaalla on käytössä yhtenäinen esi- ja alkuopetuksen tiedonsiirtomalli. EsKo tiedonsiirto prosessin tavoitteena on varmistaa tiedon välittyminen kaikista koulutuksista.

Teemme myös yhteistyötä Myyrmäen seurakunnan kanssa ja käymme kirkon tarjoamissa tilaisuuksissa varsinkin esiopetusryhmän kanssa.

Muita jokapäiväisiä yhteistyökumppaneitamme ovat ateria- ja puhtauspalvelut sekä kiinteistöhuolto.

Vantaa

Vantaan kaupunki
Vantaanlaakson päiväkoti
Vantaanlaaksonraitti 9
p. 0407783582
